

3. 11. 2019 - Jak to vypadá po smrti?

1. čtení (presbyter): Lk 24, 13-16 + J 20, 11-17

Píseň (Svítá): S297 - Balada velkopáteční

Základ kázání: 1K 15, 35-50

Kázání: Vážení shromáždění,

jak bude vypadat vzkříšení? Jak vypadá Boží království, život věčný - laicky řečeno ráj?

Stejně otázky kladly už první generace křesťanů. Vlastně už židé ještě před narozením Ježíše z Nazareta. Protože je však způsob bytí nezávislý na kategorii času (= věčný život) pro člověka vposledu nepředstavitelný, tak se i o jeho podobě hovoří velmi obtížně. Ztíží to také fakt, že křesťanství vyznává pouze jednoho člověka, který se v podobě věčného, nepomíjitelného, duchovního „těla“ ukázal lidem časným - Ježíše Krista. To není mnoho, čím se řídit při hovoření o konkrétní podobě života po smrti.

Tak se lidé znovu a znovu obracejí k poezii. K písňím. K básnickým obrátům a metaforám. Tento rozměr jazyka je nepominutelnou Boží milostí - umožňuje lidem alespoň trochu hovořit o skutečnostech, které jsou mimo lidský dosah - dočasně nebo trvale. Proto je společný zpěv náboženského shromáždění nepominutelný. Proto je jednou ze tří věcí, které křesťané i židé dělali vždy, když se scházeli.

Stejného básnického jazyka užívá v dnešním oddíle také apoštol Pavel. Snaží se alespoň nějak vyjít vstříc lidské otázce po podobě vzkříšení. Deskriptivním (popisným) jazykem na ní odpovědět nelze asi vůbec. Jak to u základních nezbytností pro lidský život bývá - lásku také nelze vystihnout pouze deskriptivním jazykem. Stejně tak existenciální a existenční důvěru.

Pavel se však překvapivě NEopírá o své setkání se vzkříšeným. Nýbrž o svědectví jiných - apoštolů i žen. Tedy těch, kteří dobře věděli, jak vypadal pozemský Ježíš. A přitom vzkříšeného Ježíše nepoznali.

Tak i Pavel sděluje: Jestli něco můžeme říct o tom, jak vypadá věčný život, jak vypadá vzkříšení, jak vypadá Boží království, pak je to následující: Jde o úplně jinou skutečnost, než co a jak známe. Tak jiné, že kdybychom se setkali s někým vzkříšeným, byť bychom ho za časného života dobře znali, nepoznali bychom ho.

Tak odlišné, jako je zrno rostliny od rostliny samotné. Tak jiné, jako je poníženost smrti od nepomíjející slávy Věčného. Tak odlišné, jako je slabost od moci Všemohoucího.

Přechod do věčného života je jako když vyklíčí a vyroste květina, keř nebo strom. Tak Pavel pevně drží nevyhnutelnost smrti na cestě do věčnosti - zrno musí „zemřít,“ musí přestat být, aby mohla být rostlina. A zároveň naznačuje básnickým příměrem krásu věčnosti: Je tak nádherná a skvělá, jako je vzrostlý strom či rozkvetlá květina. Dvojnásob ve srovnání se svým semenem.

I to však bylo pro mnohé korintské málo konkrétní. Chtěli víc. Chtěli přesnější. Stejně chtějí někteří lidé i dnes. I na to Pavel správně odpovídá: To je pošetilost. Hloupost. Nafoukanost. Pýcha. Nesmysl. Řecky afrón.

Chtít člověk může, ale to je tak asi všechno. I proto musí člověk zemřít¹, opustit, co a jak zná, poznal, chce a myslí si, aby mohl projít branou věčnosti. Aby mohl trochu tušit, co může znamenat paradoxní spojení „duchovní tělo.“ Protože jinak než v negaci netušíme, co to znamená. V negaci (= „jak ne“) těla biologického, časného, pozemského.

Tak se Bůh prokazuje opět jako shovívavý a milostivý. Protože pomíjivé nemůže mít podíl na nepomíjejícím. I něco věčného, nepředstavitelného pro časného člověka umožňuje alespoň trochu tušit. Totiž že věčný život, Boží království, vzkříšení jsou hlavně úplně jiné, než jak život, království a společnost známe v časnosti a pomíjivosti. Už to je samo o sobě

¹ Proto je symbolická smrt základním rozměrem už křtu.

velmi pozitivní zpráva - všechen ten marasmus, trápení, iluze, utrpení, svévole a zlo tohoto světa? Z toho není v Božím království vůbec nic. Ne náhodou se úplně jinak a odlišně Mesiáš už narodil. Tak odlišně od očekávání, že znamení jeho příchodu dokázali sami rozpoznat jen pohanští mágové z východu.

Příklad k vyrostlé rostlině pak pozitivnost, dobrotu a krásu této budoucnosti ještě zdůrazní. Stejně jako skutečnost, že v nebesích jsou všichni a všechno takové, jako je Ježíš (v. 48). Tedy pravdivé, milosrdné, moudré, dobré, věčné, neztročené, svobodné, nesvázané kategorií času. Vše ve věčném životě je pokojné. Věčný život je pokoj samotný. Absolutní dobro.

Protože je trvalým společenstvím s Bohem. Jako v trvalém společenství s Bohem žil Ježíš.

A že vstoupí branou do věčnosti je smrt? Tím se přece i smrt stává něčím ne-zlým. Vlastně dokonce dobrým. Tak smrt přestává být děsivou smrtkou s kosou, ale stává se převozníkem Cháronem nebo Persefonou, královnou podsvětí. Při užití řecké mytologie. Stává se Freyrou nebo Helou při užití severské mytologie.

Tak jiné, tak odlišné, tak mocné, tak proměňující je vzkříšení, že důvěrou v něj člověk vnímá jinak dokonce i smrt. Už není nepřítelem nebo zlem. Alespoň ne jen a pouze. Je služebníkem Božím. A tak nevyhnutelně vede k dobrému. O tom však více příští týden na základě následujícího oddílu.

Protože vzkříšení a věčný život proměňují i lidské vnímání smrti, tak by člověk měl vnímat jinak také svůj život. Do toho však už velmi silně vstupuje lidská svoboda: Nechám oživujícího Ducha Božího, aby oživil, proměnil a přeměnil už můj časný život? Nebo raději zůstanu v pozemském, známém, pomíjivém a v jejich otroctvích? Protože pomíjivé, slabé, pozemské alespoň znám a můžu si na ně sáhnout - narozdíl od věčnosti?

Budu spolupracovat s Hospodinem na proměně mé osobnosti ze zrnka do kvetoucího stromu už tady v časnosti? Nebo zůstanu zatvrzelým zrnem až dokud můj krunýř tvrdohlavosti a svévole nebude proražen nevyhnutelnou smrtí?

Spolupráce na proměně časnosti totiž vyžaduje velký kus vlastního ponížení. Protože odložení vlastního titánství, pýchy, hrlosti i představy, že můžeme vystavět Boží království v časném světě. Pomíjitelné přece nemůže mít podíl na nepomíjitelném! Jak toto ponížení zřetelně sděluje také křest - v něm člověk vyznává, že už nebude poslouchat nikoho než Boha. Že celým srdcem, silou a duší bude milovat Boha - nikoho a nic jiného. Ani sám sebe. Že už mu nebude hlavní autoritou nic časného. Ani člověk sám sobě. Jak to žil také Ježíš Kristus.

Proměna už časného života vzkříšením vyžaduje také přiznání vlastních slabostí. A přijetí slabostí bližních. Jak to opět žil Ježíš. Kristus přece nezvítězil věčnou Boží mocí, ačkoli ji měl k dispozici. Ale právě slabostí a ponížením. Před lidmi i před smrtí. Nezvítězil honbou za prosperitou ekonomickou, členskou či pocitovou. Nýbrž odevzdáním všeho, čím byl, Boží vůli. Proti vlastním pudům, tradicím, biologii, instinktům i výchově. Tedy náboženskou praxí - zbožností. Tak nesl Ježíš podobu nebeského už v pomíjivém, časném, pozemském světě.

Chceš také nést podobu nebeského v ochutnávce už tady v časnosti? Stojí ti za vlastní poníženost? Nahlédl jsi, že jde o nejlepší náplň a smysl časného života?

Pak už tady může tvůj život kvést jako růže. Poskytovat stín, oporu i ovoce jako strom. Už tady v časnosti můžeš lidem předávat něco tak zásadního a nezbytného pro život, jako je kyslík - stejně jako rostliny. Už tady můžou tvé kořeny držet pohromadě půdu pod nahama také dalších tvorů proti nejrůznějším poryvům a silám.

A o kolik lepší to bude pak po vzkříšení!

Amen.

Píseň: 694 – V království Božím místa dost